

Ministerieel besluit houdende toelating tot afwijking van de kwaliteitseis voor de parameter pesticiden in water bestemd voor menselijke consumptie geleverd vanuit de waterproductiecentra De Blankaart, Dikkebus, Zillebeke en De Gavers van De Watergroep.

Rechtsgrond(en)

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 20 januari 2023 houdende reglementering inzake kwaliteit en levering van water bestemd voor menselijke consumptie, artikel 21;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 20 januari 2023 houdende reglementering inzake kwaliteit en levering van water bestemd voor menselijke consumptie, artikel 5 en bijlage I, waarin de norm voor individuele pesticiden en relevante metabolieten wordt vastgelegd op 0,100 µg/l.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- de aanvraag van 5 januari 2024 waarbij De Watergroep een afwijking vraagt voor de parameter pesticiden en meer specifiek voor de relevante metaboliet 1,2,4 - triazool voor wat betreft de levering van water bestemd voor menselijke consumptie, afkomstig uit de waterproductiecentra De Blankaart te Diksmuide, Dikkebus en Zillebeke te Ieper en De Gavers te Harelbeke. De maximale concentraties die werden vastgesteld bedraagt 0.49 µg/l voor het WPC De Blankaart, 0.130 µg/l voor het WPC Dikkebus, 0.140 µg/l voor het WPC Zillebeke en 0.2 µg/l voor het WPC De Gavers. De Watergroep vraagt een afwijking aan voor een maximale concentratie van 4,5 µg/l voor een periode van 3 jaar;
- 1,2,4-triazool is een relevante metaboliet van verschillende triazolen pesticiden die nog steeds verkocht worden;
- de totale dagproductie van de waterproductiecentra De Blankaart, Dikkebus, Zillebeke en Gavers bedraagt respectievelijk 23.400, 2300, 2000 en 35.800 m³/dag;

- in de bijkomende informatie (aangeleverd op 20 februari 2024) die geleverd werd bij de afwijkingsaanvraag wordt aangetoond dat de drinkwatervoorziening in het betrokken gebied op geen enkele andere redelijke manier verzekerd kan worden. Het totale aandeel van de waterproductiecentra met een verhoogde concentratie 1,2,4-Triazool is 47% voor een gemiddelde dag en 39% op een piekdag in het in de bevoorradingzone West van De Watergroep. De totale capaciteit van de resterende waterproductiecentra en leveringspunten is onvoldoende hoog om het volledige productievolume uit waterproductiecentra met een verhoogde concentratie 1,2,4-triazool te vervangen. Dit geldt zowel voor gemiddelde dagen als voor piekdagen;
- De Watergroep voorziet in een aangepaste monitoringsaanpak om beter te kunnen inschatten aan welke concentraties de gebruikers (jaar)gemiddeld worden blootgesteld. In een eerste fase worden staalnames ingepland om de verspreiding in het ruwwater en in het afgewerkte water beter in kaart te brengen, ook voor de grondwaterwinningen. Nadien wordt een monitoringsfrequentie vastgelegd op tweewekelijks op de waterproductiecentra die gebruik maken van oppervlaktewater;
- De Watergroep voorziet een plan van aanpak waarin de volgende pijlers centraal staan:
 - o verzameling van gegevens via een doorgedreven monitoring (2024-2025 – 2026, 400.000 €) en een literatuurstudie (2024 – 40.000 €);
 - o onderzoek naar de bronnen, bronmaatregelen en opties voor bijkomende behandeling (1^{ste} kwartaal 2025);
 - o het nemen van herstelmaatregelen waarbij aan de bron, versus verwijdering in het proces zullen worden afgewogen naar technische en economische haalbaarheid (februari 2025-2026);
 - o communicatie via driemaandelijkse statusrapportering aan VMM en op relevant tijdstippen naar de betrokken besturen.
- in januari 2024 werd er, in opdracht van VMM door VITO een voorzorgswaarde afgeleid voor 1,2,4-triazool volgens een standaard methodiek. VITO concludeert dat voor 1,2,4-triazool de TTC-methode kan worden toegepast. Gelet op de indeling van 1,2,4-triazool in Cramer-klasse III geldt voor deze stof in drinkwater een voorzorgswaarde van 4,5 µg/l.
- Departement Zorg leidde in zijn advies van 30 januari 2024 een gezondheidskundige toetsingswaarde af voor 1,2,4-triazool van 138 µg/l.
- Departement Zorg verleende op 30 januari 2024 een gunstig advies op de aangevraagde afwijking. Het advies stelt dat gezien lagere concentraties redelijkerwijs haalbaar lijken, kan vanuit het ALARA-principe ('As Low As Reasonably Achievable') overwogen worden om een maximale concentratie van 1 µg/l – die nog marge biedt voor fluctuaties – te voorzien in de toelating met betrekking tot de afwijking in de plaats van 4,5 µg/l zoals gevraagd in de afwijkingsaanvraag van De Watergroep.
- VMM verleende op 7 maart 2024 een gunstig advies op de aangevraagde afwijking mits rekening gehouden wordt met de aanbeveling inzake de monitoring van 1,2,4-triazool in het geleverde water bestemd voor menselijke consumptie in de betrokken leveringsgebieden;
- de volledige impact van de afwijking voor de betrokken exploitanten van een levensmiddelenbedrijf kan niet worden ingeschat. Op basis van de bijkomende informatie (aangeleverd op 20 december 2024) die geleverd werd bij de afwijkingsaanvraag, wordt in bijlage een overzicht gegeven

van het aantal levensmiddelenbedrijven in de betreffende leveringsgebieden, het totaal geleverde volume water en de concentratierange van 1,2,4-triazool hierin.

Gelet op bovenstaande overwegingen kan de afwijking worden toegestaan.

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW BESLUIT :

Artikel 1. Aan De Watergroep wordt voor een periode van 2 jaar een afwijking verleend voor de parameter pesticiden en meer specifiek voor de relevante metaboliet 1,2,4-triazool in het water bestemd voor menselijke consumptie dat geproduceerd wordt vanuit de waterproductiecentra De Blankaart, Zillebeke, Dikkebus en De Gavers en geleverd wordt in de leveringsgebieden LG_W01 tot en met LG_W06, LG_W08, LG_W17 tot en met LG_W20 zoals nader gespecificeerd in bijlage.

De concentratie voor 1,2,4-triazool in het geleverde water bestemd voor menselijk consumptie mag maximaal 1µg/l bedragen. Voor alle andere individuele pesticiden en hun relevante metabolieten blijft de norm van 0,1 µg/l gelden zoals opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering over de kwaliteit en de levering van water bestemd voor menselijke consumptie van 20 januari 2023.

De Watergroep tracht de concentratie van 1,2,4-triazool te allen tijde zo laag mogelijk te houden.

De toelating wordt verleend teneinde de Watergroep in staat te stellen de geplande remediërende maatregelen te realiseren binnen de termijn waarvoor de afwijking werd toegekend.

Artikel 2. Wanneer in de leveringsgebieden vermeld in artikel 1, de norm van de parameter "Pesticiden totaal" overschreden wordt ten gevolge van de concentratie van 1,2,4-triazole in het geleverde water bestemd voor menselijke consumptie, wordt aan De Watergroep voor de parameter "Pesticiden totaal" een afwijking verleend voor een periode van 2 jaar.

De waarde voor de parameter "Pesticide totaal" in het geleverde water bestemd voor menselijk consumptie mag dan maximaal 1,5 µg/l bedragen waarbij het aandeel van alle pesticiden en relevante metabolieten, andere dan 1,2, 4-triazole maximaal 0,5 µg/l bedraagt.

Artikel 3. 1,2,4-Triazole wordt opgenomen in het controleprogramma 2024 voor de leveringsgebieden vermeld in artikel 1 waarbij de concentratie ervan in het geleverde water bestemd voor menselijke consumptie wordt opgevolgd aan de kraan of op een representatief punt in het openbaar waterdistributienetwerk volgens de minimumfrequentie voor monsterneming en analyse voor de conformiteitsmonitoring in tabel 1 uit bijlage II bij het besluit van de Vlaamse Regering over de kwaliteit en de kwaliteit, kwantiteit en levering van water bestemd voor menselijke consumptie van 20 januari 2023.

Deze controle wordt aangevuld met een passende en risico gebaseerde operationele controle van zowel het ruwe als het afgewerkte water bestemd voor menselijke consumptie.

Artikel 4. De Watergroep maakt uiterlijk 1 maand na datum van dit besluit het volledig actieplan zoals bedoeld in artikel 21, §2, 5° van het besluit van de Vlaamse Regering over de kwaliteit en de kwantiteit, kwantiteit en levering van water bestemd voor menselijke consumptie van 20 januari 2023 over.

De Watergroep maakt uiterlijk tegen 3 maanden na datum van dit besluit een analyse over met daarin de preventieve en mitigerende maatregelen die genomen kunnen worden in de relevante onttrekkingsgebieden voor de onttrekkingspunten.

De Watergroep maakt zowel het actieplan vermeld in het eerste lid als de analyse vermeld in het tweede lid over aan de bevoegde entiteit Leefmilieu en houdt deze actueel.

De Watergroep rapporteert op frequente basis aan de bevoegde entiteit Leefmilieu over:

- 1° De uitgevoerde analyse op zowel het ruwe water als het afgewerkte en geleverde water bestemd voor menselijke consumptie;
- 2° De uitkomst van de in de afwijkingsaanvraag vermelde literatuurstudie;
- 3° Het resultaat van het in de afwijkingsaanvraag vermelde onderzoek;
- 4° De herstelmaatregelen, de preventieve en de mitigerende maatregelen die worden weerhouden om in eigen beheer in te vullen en de uitvoering ervan;
- 5° De initiatieven voor een communicatie naar de betrokken gemeenten en desgevallend specifieke doelgroepen.

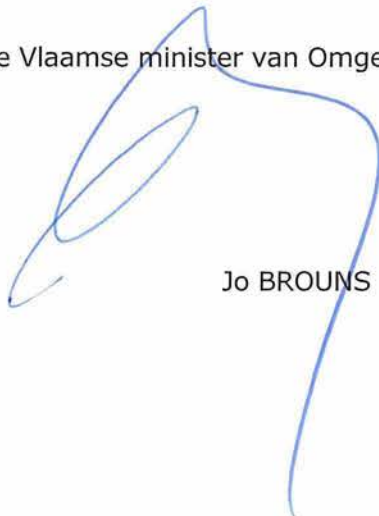
De frequentie van rapportering wordt vastgelegd door de bevoegde entiteit Leefmilieu na consultatie van De Watergroep.

De bevoegde entiteit Leefmilieu kan, na consultatie van de bevoegde entiteit Volksgezondheid, de te rapporteren informatie nader specificeren en nadere richtlijnen voor de monitoring, de herstelmaatregelen, de preventieve en de mitigerende maatregelen en de communicatie vastleggen.

Artikel 5. Uittreksel van dit besluit wordt in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Brussel, 20 december 2024.

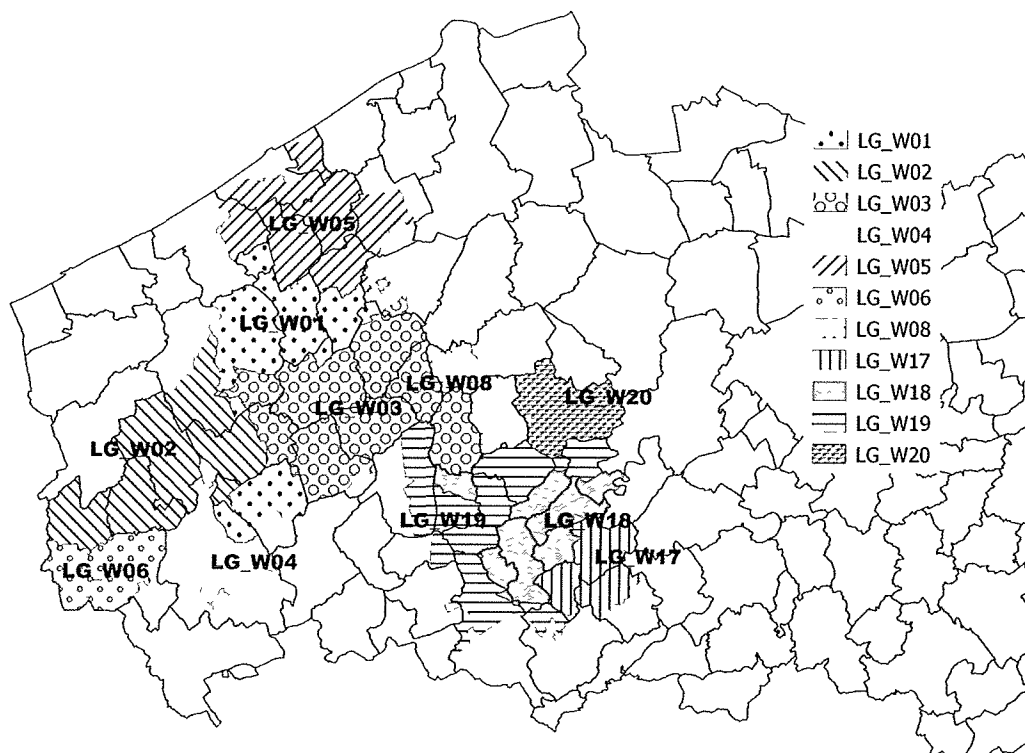
De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw



Jo BROUNS

BIJLAGE: Betrokken leveringsgebieden, verbruik en betrokken bevolkingsgroep en een overzicht van een levensmiddelenbedrijven in de betrokken leveringsgebieden

Overzicht van de geïmpacteerde leveringsgebieden.



Gemiddelde van water bestemd voor menselijke consumptie en geïmpacteerde bevolking (berekend op basis van 2.31 inwoners per aftakking).

Leveringsgebied	Verbruik (m ³ /jaar)	Verbruik (m ³ /dag)	Aantal aftakkingen	Bevolking
LG_W01	1.117 692	3.062	17.398	40.189
LG_W02	3.046 438	8.346	7 270	16.794
LG_W03	4.023.140	11.022	36.520	84.361
LG_W04	1.345.648	3.687	15.536	35.888
LG_W05	2.699.427	7.396	36.560	84.454
LG_W06	559.534	1.533	7.829	18.085
LG_W08	429 922	1 178	6 064	14.008
LG_W17	1.882 228	5.157	22 515	52.010
LG_W18	3 999 491	10 958	40.363	93 239
LG_W19	6 023.628	16 503	75.732	174 941
LG_W20	851.310	2.332	9.624	22.231

Overzicht van de geïmpacteerde levensmiddelenbedrijven in de betrokken leveringsgebieden

Leveringsgebied	Aantal levensmiddelenbedrijven	Geleverd volume (m ³ /jaar)	Min concentratie 1,2,4-Triazool (µg/l)	Max concentratie 1,2,4-Triazool (µg/l)
LG W01	109	63.820	0,13	0,49
LG W02	78	2.503.171	0,06	0,28
LG W03	216	1.919.678	0,12	0,21
LG W04	55	25.990	0,091	0,24
LG W05	148	78.826	0,15	0,34
LG W06	48	38.129	0,088	0,12
LG W08	52	16.127	<0.02	0,19
LG W17	103	70.186	0,048	0,084
LG W18	171	769.032	0,055	0,13
LG W19	372	505.542	0,062	0,091
LG W20	49	113.182	0,033	0,07

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit van 20 december 2024 over toelating tot afwijking van de kwaliteitseis voor de parameter pesticiden in water bestemd voor menselijke consumptie geleverd vanuit de waterproductiecentra De Blankaart, Dikkebus, Zillebeke en De Gavers van De Watergroep.

Brussel, 20 december 2024.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw



Jo BROUNS